

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 10C/343/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2511217129
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Terézia Mecelová
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2015:2511217129.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany v konaní pred sudkyňou JUDr. Teréziou Mecelovou v právnej veci žalobkyne EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpenej spoločnosťou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému L. G., X.. XX.XX.XXXX, L. F. XXXX/Xb, P., toho času pobytom na neznámom mieste, zastúpený opatrovníčkou Mgr. Máriou Šimoničovou, vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Trnava, o zaplatenie 154,79 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Zrušuje platobný rozkaz Okresného súdu Piešťany z 24.02.2012 č. k. 7Ro/250/2011-13.

Žalobu **z a m i e t a**.

Žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobkyňa sa návrhom doručeným súdu 29.12.2011 domáhala voči žalovanému zaplatenia 154,79 eur spolu s príslušenstvom a náhrady trov konania. Návrh odôvodnila tým, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 05.09.2008 medzi postupcom Home Credit Slovakia, a.s. a žalobkyňou, postúpil postupca na žalobkyňu pohľadávku voči žalovanému. Dňa 29.12.2006 postupca so žalovaným uzatvoril zmluvu o úvere prostredníctvom splnomocneného zástupcu, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver v sume 132,74 eur na nákup spotrebného tovaru. Žalovaný nedodrжал splátkový kalendár, dostal sa do omeškania, úver bol v zmysle Hlavy 7 úverových zmluvných podmienok zosplatený k 25.04.2007.

V konaní bol vydaný platobný rozkaz a to dňa 24.02.2012 č. k. 7Ro/250/2011-13. Nakoľko sa súdu vydaný platobný rozkaz žalovanému nepodarilo doručiť do vlastných rúk, súd podľa § 173 ods. 2 O.s.p. platobný rozkaz zrušil.

Žalovanému bola pre toto konanie uznesením tunajšieho súdu z 27.11.2014 č. k. 10C/343/2012-44 ustanovená opatrovníčka Mgr. Mária Šimončíčová, vyššia súdna úradníčka Okresného súdu Trnava, nakoľko pobyt žalovaného nie je známy (§ 29 ods. 2 a 6 O.s.p.).

Žalovaný, resp. jeho opatrovníčka sa k žalobe písomne nevyjadril/a.

Podľa § 115a ods. 2 O.s.p., pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p., ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1.000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Podľa § 156 ods. 3 O.s.p. vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

Súd prejednal vec v zmysle § 115a ods. 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania, nakoľko ide o drobný spor, a zo zmluvy o úvere z 29.12.2006, všeobecných úverových podmienok, splátkového kalendára, pokusu o zmier z 31.01.2011, zmluvy o postúpení pohľadávok z 05.09.2008 a jej prílohy, podania žalobkyne z 19.08.2013, ako i ostatného obsahu spisu, zistil nasledovný skutkový stav veci.

Dňa 29.12.2006 spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. a žalovaný uzatvorili zmluvu o úvere, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver v sume 132,74 eur na nákup spotrebného tovaru - prenosné DVD. Žalovaný sa zaviazal splácať úver v pravidelných mesačných splátkach (6 splátok) v sume 25,13 eur, konečná výška úveru bola 150,77 eur, RPMN 61,4 %. Žalovaný nedodrжал splátkový kalendár, dostal sa do omeškania, úver bol zosplatnený k 25.04.2007 (vychádzajúc zo splátkového kalendára a z predloženej prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok). Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 05.09.2008 medzi postupcom Home Credit Slovakia, a.s. a žalobkyňou, postúpil postupca na žalobkyňu pohľadávku voči žalovanému.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „Obchodný zákonník“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len zákon č. 634/1992 Zb.), na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre priamu osobnú spotrebu fyzických osôb, najmä pre seba a pre príslušníkov svojej domácnosti, b) predávajúcim podnikateľ, ktorý spotrebiteľovi predáva výrobky alebo poskytuje služby.

Podľa § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb., spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Podľa § 100 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 122 ods. 2 Občianskeho zákonníka, koniec lehoty určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehota začína. Ak nie je takýto deň v poslednom mesiaci, pripadne koniec lehoty na jeho posledný deň.

Podľa § 122 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak posledný deň lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa znení účinnom v čase rozhodovania súdu, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Súd mal za preukázané, že právny vzťah medzi účastníkmi konania, ktorý je založený zmluvou o úvere, je vzťahom spotrebiteľským, keďže právna predchodkyňa žalobkyne pri uzatváraní zmluvy konala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, zatiaľ čo žalovaný nie, pričom z obsahu a formy zmluvy vyplýva, že ide o tzv. typovú (formulárovú) zmluvu, ktorú dodávateľ používa vo viacerých prípadoch a ktorej podstatný obsah spotrebiteľ (žalovaný) neovplyvňuje.

Súd predtým, ako pristúpil ku skúmaniu opodstatnenosti samotného nároku žalobkyne, zaoberal sa otázkou premlčania (§ 5b zákona č. 250/2007 Z. z.). Zásada hospodárnosti konania musí viesť konajúci súd k tomu, aby prednostne posúdil v konaní premlčanie vzhľadom na to, že v prípade premlčania takýto postup vedie k rýchlemu vydaniu rozhodnutia vo veci samej, bez potreby vykonávania ďalších dôkazov.

Pre úplnosť sa uvádza, čo sa týka § 5b zákona č. 250/2007 Z. z., ide o výnimku z ustanovenia § 100 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa bolo zavedené zákonom č. 102/2014 Z. z. s účinnosťou od 01.05.2014, pričom vo vzťahu k nemu neboli prijaté žiadne prechodné ustanovenia. Uvedené ustanovenie je ustanovením procesným (porovnaj napr. aj rozsudok Krajského súdu v Trnave z 30.09.2014 sp. zn. 26Co/30/2013, rozsudok Krajského súdu v Trnave z 19.08.2014 sp. zn. 9Co/295/2013, rozsudok Krajského súdu v Trnave z 22.10.2014 sp. zn. 11Co/377/2013, rozsudok Krajského súdu v Žiline z 26.01.2015 sp. zn. 11Co/427/2014, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 11.12.2014 sp. zn. 4Co/134/2013), keď orgánu rozhodujúcemu o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy (tým aj súdu) ukladá povinnosť prihliadať na premlčanie aj bez námietky premlčania vznesenej spotrebiteľom. Vzhľadom na procesný charakter tohto ustanovenia a absentujúce prechodné ustanovenia konajúci súd je povinný aplikovať toto ustanovenie a prihliadať na premlčanie ex offa (aj bez námietky).

Procesná norma bez ohľadu na mieru legislatívneho vyjadrenia tohto pravidla pôsobí odo dňa nadobudnutia svojej účinnosti na všetky „živé“ spory (a iné právne veci) prebiehajúce na súdoch. Inak povedané, z mlčania zákonodarcu v prípade procesných noriem možno bez problémov vyvodiť pravidlo o časovej pôsobnosti procesnej normy, pretože proste pôsobí v čase „dopredu“.

Kto márne nechá uplynúť premlčaciu lehotu (ktorej dĺžka ani režim sa nijako novou úpravou nemenili), jeho právo sa už o zložku právneho nároku oslabilo, hoci podmienene (úplne až účinným „dokonaním“ premlčania v súdnom konaní), no podstatné je, že žiadne právo týmto za účinnosti starej právnej úpravy nenadobudol, a nebola porušená jeho dôvera v právo, pretože podľa zásady *vigilantibus iura scripta* sunt tento subjekt musel počítať s tým, že svoje právo stratí, a to výlučne dôsledkom svojej nedbanlivosti (Doc. JUDr. Marek Števcík, PhD.: Zákon a sudcovia, K výkladu ustanovenia § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa).

Pokiaľ ide o ustálenie, či v danej veci sa použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka (pretože je nepochybné, že úver je absolútnym obchodom a súd toto nespochybňuje), súd uvádza nasledovné.

Za stavu dualistickej právnej úpravy (dvojaká právna úprava rovnakých inštitútov súkromného práva) je plošné vylúčenie občianskoprávnej úpravy inštitútov súkromného práva a naopak paušalizovanie obchodného práva typického predovšetkým pre podnikateľskú sféru nenáležitú. Presadzovanie obchodného práva na inštitúty upravené v kódexe o občianskych právach len s poukazom na argumentáciu o úveroch ako absolútnych obchodoch je argumentačne zjednodušené. Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dualistická právna úprava uznania dlhu, zmluvných pokút, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod.). Uprednostnenie obchodného práva pred ustanoveniami kódexu o občianskych právach má pre spotrebiteľov diametrálne odlišné negatívne následky. Za nedostatočný na presadenie obchodného práva považuje súd aj argument, že rovnaká právna úprava dopadá na obidve strany zmluvného vzťahu. Súd poznamenáva, že aj právna úprava v Občianskom zákonníku dopadá na obidve strany v súlade s princípom rovnosti, a nemožno prehliadnuť pritom fakt, že sú to predovšetkým dodávatelia, ktorí uplatňujú práva na súde. Spory iniciované spotrebiteľmi sú len veľmi zriedkavé, a preto argument o obchodnom práve a rovnosti „pre všetkých“ je objektívne značne relativizovaný (rozsudok Krajského súdu v Prešove z 19.11.2013 sp. zn. 6Co/2/2013).

Je zrejmé, že všeobecná premlčacia doba v Obchodnom zákonníku je o jeden rok dlhšia (4 roky), ako premlčacia doba v Občianskom zákonníku (3 roky). Zároveň je nepochybné, že v danej veci je pre žalovaného ako spotrebiteľa priaznivejšie, keď súd aplikuje ustanovenie zákona, ktoré upravuje kratšiu premlčaciu dobu, t.j. ustanovenia Občianskeho zákonníka. Nepredlžuje sa tým stav právnej neistoty.

Súd považuje ustanovenia o premlčaní v zmysle Občianskeho zákonníka za priaznivejšie pre spotrebiteľa aj z nasledovných dôvodov.

V zmysle § 407 ods. 3 Obchodného zákonníka (spočívanie a pretrhnutie premlčacej doby), ak dlžník plní čiastočne svoj záväzok, má toto plnenie účinky uznania zvyšku dlhu, ak možno usudzovať, že plnením dlžník uznáva aj zvyšok záväzku. Z tohto ustanovenia Obchodného zákonníka je zrejmé, že v prípade čiastočného plnenia záväzku platí, že dôjde k uznaniu zvyšku dlhu a teda k pretrhnutiu premlčacej doby, čo spôsobí začatie plynutia novej premlčacej doby. Ďalej Obchodný zákonník upravuje v § 407 ods. 2, že platenie úrokov sa považuje za uznanie záväzku ohľadne sumy, z ktorej sa úroky platia. Takéto ustanovenia Občiansky zákonník neobsahuje.

Aj tu teda možno vidieť podstatný rozdiel v dopade právnej úpravy o premlčaní obsiahnutej v Obchodnom zákonníku, a nepriaznivejšieho právneho následku na spotrebiteľa oproti právnej úprave premlčania v Občianskom zákonníku, ktorá takéto ustanovenie (vyššie uvedené) o pretrhnutí premlčacej doby neobsahuje. Je logické, keď súd pripustí aplikáciu premlčania toho ktorého kódexu ako celku, pričom pri zohľadnení vyššie uvedených následkov, je potrebné konštatovať, že úprava premlčania ako celok je pre spotrebiteľa priaznivejšia podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Táto je totiž „citlivejšia“.

Takýto výklad (použitie občianskoprávnej premlčacej doby v absolútnych obchodno-právnych zmluvách majúcich spotrebiteľský charakter) nepriamo odobril aj Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí z 19.06.2013 sp. zn. I. ÚS 402/2013 a rovnako k tomuto zaujal názor aj Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozsudku z 21.04.2015 sp. zn. 3 MCdo 12/2014.

V danej veci je zrejmé, že úver bol zosplatnený 25.04.2007, premlčacia doba podľa ustanovení Občianskeho zákonníka teda plynula od 25.04.2007 do 26.04.2010 (nakoľko 25.04.2010 pripadlo na nedeľu a najbližší pracovný deň bol pondelok - 26.04.2010). Žaloba bola podaná na súd až 29.12.2011, čo je po uplynutí premlčacej doby. Premlčanie sa týka aj úrokov z omeškania /povinnosť platiť úroky z omeškania so splnením dlhu (záväzku) nevzniká samostatne (nanovo) za každý deň trvania omeškania, ale jednorazovo v deň, v ktorom sa dlžník ocitol v omeškaní so splnením tohto záväzku; týmto dňom začína u tohto práva plynúť premlčacia doba a jej uplynutím sa právo premlčí ako celok; porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave z 26.11.2014 sp. zn. 24Co/93/2014/.

Súd s poukazom na uvedené návrh zamietol.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods. 1 O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., a konštatoval, že žalovanému vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalobkyni, ktorá v konaní úspech nemala. Súd však žalovanému náhradu trov konania nepriznal, nakoľko nepodal návrh na ich priznanie, navyše mu v tomto konaní ani žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, cestou podpísaného súdu, ku Krajskému súdu v Trnave, dvojmo.

Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 204 ods. 1, veta prvá O.s.p.). Odvolanie musí mať náležitosti požadované ustanovením § 42 ods. 3 O.s.p., tzn. musí obsahovať označenie súdu, ktorému je určené, označenie účastníkov konania, prípadne ich zástupcov, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. a/ až f/ O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu, ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, ak odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 a ak ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa (§ 205a ods. 1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.